

OPPLÆRINGSPLAN

FOR

SERTIFISERT SIKKERHETSOPPLÆRING

i hht.

Forskrift om bruk av arbeidsutstyr

Best. Nr. 555

Fastsatt 26. juni 1998.

Modul 3.8 G8 - Lastebilkran

8 timer grunnleggende praktisk opplæring

Utarbeidet av

Samordningsrådet for kran, truck og masseforflyttingsmaskiner

etter mandat fra

Direktoratet for arbeidstilsynet

Forord

Sertifisert sikkerhetsopplæring er en opplæring som kreves for førere av arbeidsutstyr som er beskrevet i Forskrift om bruk av arbeidsutstyr - Best.nr. 555 – fastsatt 26. juni 1998.

Denne opplæringsplanen gjelder opplæringsmodul 3.8 i hht. illustrasjonen nedenfor.

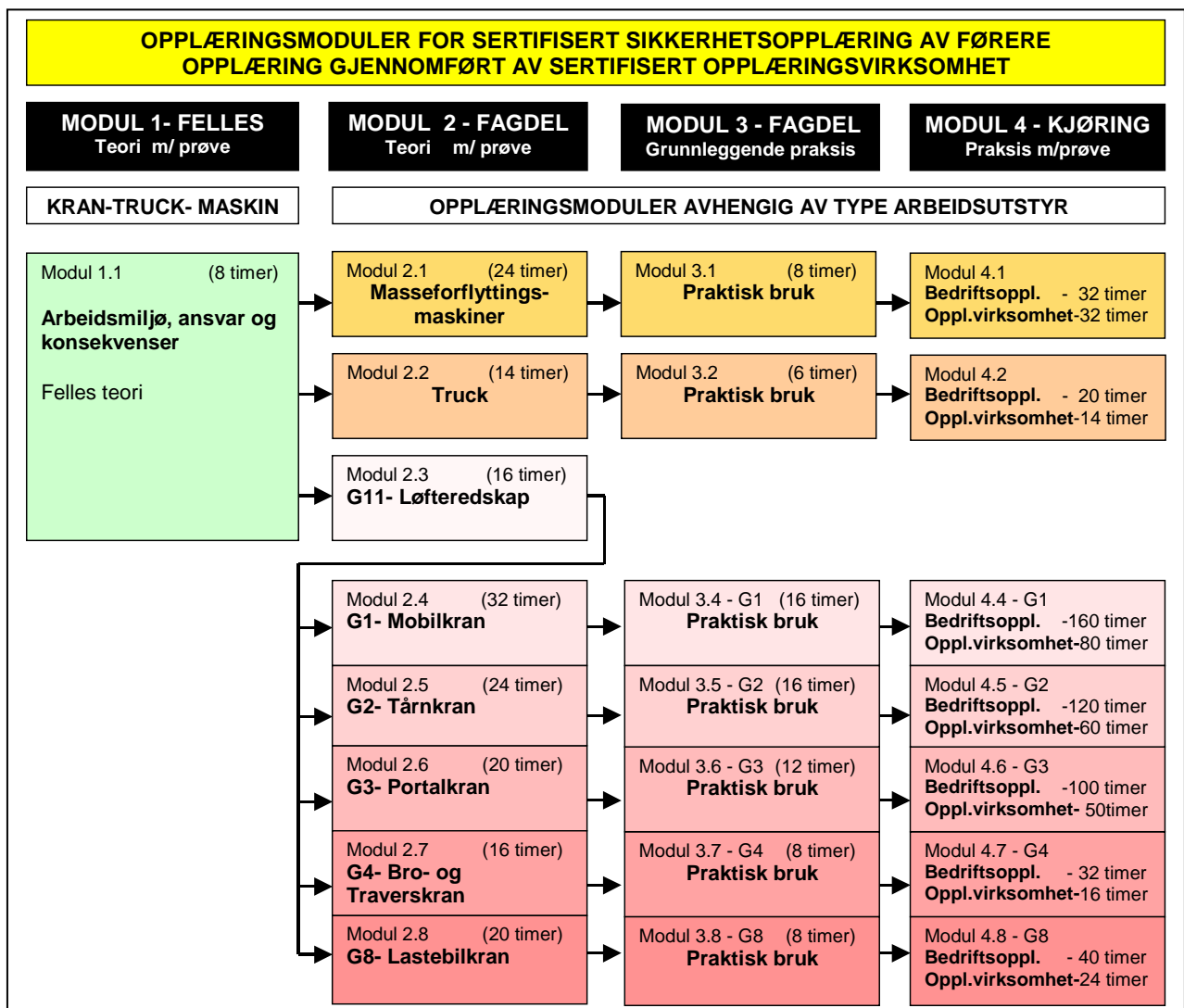
Opplæringsplanen skal brukes av opplæringsvirksomheter som er sertifisert av sertifiseringsorgan utpekt av Direktoratet for Arbeidstilsynet, og opplæringen skal gjennomføres av den sertifiserte opplæringsvirksomheten .

Opplæringsplanen beskriver et minimum av de kunnskaper og ferdigheter som kreves for bruk av arbeidsutstyr i hht. forskriften. Forskriften forutsetter imidlertid at førere av ulike typer arbeidsutstyr i tillegg får spesialopplæring på det utstyret som til enhver tid benyttes.

Praktisk opplæring i Modul 4 gjennomføres ved sertifisert opplæringsvirksomhet, eller i bedrift etter skriftlig avtale med sertifisert opplæringsvirksomhet.

Riktig bruk av lastebilkraner har stor betydning for sikkerheten for kranfører og annet personell som deltar i løfteoperasjoner. Feilvurderinger kan få store konsekvenser og føre til alvorlige skader på kranfører, øvrig personell samt materiell og omgivelser. Positive holdninger til sikkerhet er derfor viktig under opplæringen.

Sertifisert sikkerhetsopplæring kan også inngå i videregående opplæring innen yrkesfaglige studieretninger i videregående skole når skolen er sertifisert.

Innholdsfortegnelse:

1. Generelt om opplæringen
2. Målsettinger
3. Emneliste
4. Arbeidsmåter
5. Vurdering
6. Hjelpemidler / undervisningsmateriell / utstyr

Kapittel 1. Generelt om opplæringen

OPPLÆRINGSPLAN FOR LASTEBILKRANFØRERE

OPPLÆRINGENS VARIGHET:	8 timer (Med undervisningstimer menes i denne sammenheng 45 min. undervisning).
OPPTAKSVILKÅR:	Modul 1.1 (8 timer), modul 2.3 (16 timer) og modul 2.8 (20 timer) skal være gjennomført, alternativt gjennomføres i sammenheng med denne modul.
FORMÅL MED OPPLÆRINGEN:	<p>Hensikten med opplæringen er å gi lastebilkranfører en god generell praktisk grunnopplæring i sikker bruk av lastebilkran, slik at uhell og ulykker i forbindelse med bruken unngås.</p> <p>Opplæringen skal gi kandidaten praktisk forståelse for prinsippene for lastebilkrans konstruksjon, virkemåte, oppstilling, kjøremåte, lastdiagram og sikkerhetsutstyr mot overlast.</p> <p>Grunnopplæringen skal også omfatte viktige kontrollpunkter på lastebilkraner.</p> <p>Etter praktisk grunnopplæring skal kandidaten gjennomføre mengdetrening i hht. Modul 4.8.</p> <p>Mengdetreningen avsluttes med en praktisk kjøreprøve på lastebilkran, som ved bestått resultat vil være grunnlag for utstedelse av kompetansebevis for fører av G8-Lastebilkran.</p>
FAG- OG TIMEFORDELING:	Se kap.3, emneliste
KRAV TIL OPPLÆRINGSVIRKSOMHET:	Sertifisert opplæringsvirksomhet i hht. Forskrift om bruk av arbeidsutstyr

Kapittel 2. Målsettinger

HOVEDMÅL:

Målsettingen med opplæringen er at den som gis opplæring tilegner seg grunnleggende kunnskaper og praktiske ferdigheter om sikker bruk av lastebilkraner, slik at ulykker ved bruk unngås.

DELMÅL:

Opplært person skal:

1. Kunne forklare funksjon og virkemåte for hovedkomponentene på lastebilkraner.
2. Kunne forklare og vise korrekt "utpakking" og sammenlegging av lastebilkran.
3. Kunne vise viktige kontrollpunkter på lastebilkraner før, under og etter bruk.
4. Kunne vise hvordan front- og bakmonterte lastebilkraner skal stilles opp og betjenes riktig.
5. Kunne vise veltelinjer mht. oppstilling og bruk av lastebilkraner.
6. Kunne forklare funksjon og virkemåte for overlastsikkerhetsutsyr på lastebilkraner, samt vise riktig innstillinger og betjening av lastsikringsutstyret.
7. Kunne vise hvordan lastdiagram på lastebilkraner skal brukes i praksis.
8. Kunne vise prinsipp for å ta inn sleng som har oppstått på last under kjøring.
9. Kunne vise montering av manuelle bomforlengere på lastebilkraner.
10. Kunne vise viktige kontrollpunkter mht. montering og demontering av konsollmonterte lastebilkraner.
11. Kunne forklare hvordan personbefordring kan foretas sikkert med Lastebilkraner

Kapittel 3. Emneliste

GRUNNLEGGENDE PRAKSISKURS LASTEBILKRAN 8 TIMER

Leksjon	Emne	Antall Timer	Merknader
1	Funksjon og virkemåte for hovedkomponentene på lastebilkraner	1	<ul style="list-style-type: none"> • Frontmontert lastebilkran • Bakmontert lastebilkran
2	Kontrollpunkter på lastebilkraner	0,5	Kontrollsted og type kontroll: <ul style="list-style-type: none"> • Før kjøring • Under kjøring • Etter kjøring
3	Oppstilling og betjening av lastebilkraner	0,5	Metode for oppstilling og betjening av støtteben samt prinsipp for utkjøring og sammenlegging av <ul style="list-style-type: none"> • Frontmontert lastebilkran • Bakmontert lastebilkran
4	Veltelinjer og stabilitet i praksis	0,5	Praktisk forholdsregler <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidssoner • Stabilitet / støttebenstrykk
5	Overlastsikkerhetsutstyr	0,5	<ul style="list-style-type: none"> • Funksjon, • virkemåte, • prøveløft og korrekt innstilling mht. utstyrskombinasjoner
6	Praktisk bruk av løfteredskap	1	Valg, brukskontroll og praktisk anhuking av last som brukes under demonstrasjon og ferdighetstrening. <ul style="list-style-type: none"> • Bruk av personkurv
7	Lastdiagram	1	<ul style="list-style-type: none"> • Praktisk bruk av lastdiagram med kapasitet og arbeidsområde.
8	Kjøreteknikk	3	Riktig og sikker kjøremåte mht. <ul style="list-style-type: none"> • Fører's plassering • Hastighet i forhold til ferdighet • Prinsipp og trening i å kunne ta inn sleng på last under kjøring.
	SUM	8	

Kapittel 4. Arbeidsmåter

Den praktiske grunnopplæringen skal bygge videre på den gjennomførte teoretiske opplæringen, slik at deltakerne får praktisk forståelse for de prosedyrer som gjelder for sikker bruk av lastebilkraner.

Undervisning under kurset må begrenses til de generelle prinsippene som gjelder for bruk av lastebilkraner, og videre henviser til behov for spesialopplæring på den kranen deltakerne senere skal gjennomføre kjøreopplæringen på.

Av hensyn til utnyttelse av tilgjengelig kranmateriell i forhold til antall deltakere, bør stasjonsopplegg med rullering benyttes under deler av gjennomføringen av kurset.

Det er viktig at kursdeltakere er engasjert med ferdighetstrening, demonstrasjon og øvelse i hele kurstiden.

Ved trening i kjøreteknikk skal det ikke være mer enn 2 deltakere pr. kran, som da bytter på å kjøre kran og anhuke last.

Kapittel 5. Vurdering

Det gjennomføres ikke prøve etter gjennomført kurs, da endelig vurdering av kunnskaper og ferdigheter først foretas etter at kjøreopplæringen i Modul 4.8 er gjennomført ved sertifisert opplæringsvirksomhet, eller i bedrift som har inngått avtale med sertifisert opplæringsvirksomhet..

.

Dokumentasjon på gjennomført grunnleggende praktisk opplæring utstedes av opplæringsvirksomheten.

Kapittel 6. Hjelpemidler / undervisningsmateriell / utstyr.

Type utstyr	Beskrivelse av materiell / utstyr
ØVINGSOMRÅDE	<p>Øvingsområde bør være plassert slik at opplæringen kan gjennomføres usjenert av øvrig aktivitet.</p> <p>Området bør ha en slik karakter at variert oppstilling og grunnforhold kan demonstreres og praktiseres.</p>
OPPLÆRINGSMATERIELL	<p>Tilgang på følgende kraner for praktisk demonstrasjon, oppstilling og øvelse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frontmontert lastebilkrans • Bakmontert lastebilkrans m/konsoll • Aktuelt løfteredskap • Variert last for demonstrasjon
INSTRUKTØRMATERIELL	<ul style="list-style-type: none"> • Opplæringsplan • Undervisningsplan • Leksjonsanvisninger
ELEVmaterieLL	<ul style="list-style-type: none"> • Lastdiagram for de kraner som brukes under opplæringen, samt løftetabeller for løfteredskap.